

JAARVERSLAG

2015

ERFGOED

DELFT

Archief Delft

Archeologie Delft

Museum Prinsenhof Delft

MUSEUM
PRINSENHOF
DELFT

Erfgoed van Delft op de kaart 3

Museum Prinsenhof Delft 4

Feiten & cijfers	4
Activiteiten	5
Publieksonderzoek	7
Inkomstenwerving en relatiemanagement	7
Collecties	7

Archief Delft 9

Feiten & cijfers	9
Archieven	10
Dienstverlening	12

Archeologie Delft 13

Feiten & cijfers	13
Publieksbereik	13
Onderzoek	13

Bijlagen 14

Financieel resultaat	14
Personeelsgegevens	15
Verslag van de Onderdeelscommissie Erfgoed Delft	16
Fondsen en sponsors	17
Verwerving en bruiklenen museale collecties	18

Colofon

Redactie: Leanne Selles
Bas van de Wulp
Opmaak: Jan Knijnenburg

Erfgoed Delft op de kaart

In 2015 verscheen een opvallend aantal belangwekkende publicaties over de geschiedenis van Delft waaraan de drie onderdelen van Erfgoed Delft - Archief Delft, Archeologie Delft en Museum Prinsenhof Delft - substantiële bijdragen leverden in het onderzoek, tekst, beeld en publiekspresentatie:

Delft 40-45, fotoboek Tweede Wereldoorlog, WBooks i.s.m. Archief Delft;

Historische Atlas van Delft. VanTilt;

De derde Stad van Holland, Geschiedschrijving van Delft tot 1795; WBooks i.s.m. Archief Delft;

Het Straatje van Vermeer, uitgave van Rijksmuseum m.m.v. Archief Delft.

De historie van Delft kreeg verder aandacht in de tentoonstelling *Delft op de Kaart* in het Prinsenkwartier. Een tentoonstelling gemaakt door de drie onderdelen van Erfgoed Delft samen die veel lokaal publiek trok.

Museum Prinsenhof Delft

Voor Museum Prinsenhof Delft was 2015 een succesvol jaar. Met meer dan 85.000 bezoekers werd het recordjaar 1996 (Vermeer-jaar) geëvenaard. Een belangrijk aandeel in dit succes had de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, over de belangrijkste Delftse kunstenaar van de 20ste eeuw. Dit was een samenwerkingsproject met het Stedelijk Museum Schiedam en de TU Delft. Jan Schoonhoven was internationaal al erkend en is nu ook in de eigen stad Delft een beroemdheid.

Dankzij een geslaagde fondsenwervingsactie – met een opbrengst van meer dan € 700.000,- kon het schilderij van een kerkinterieur van Hendrick van Vliet worden verworven voor de collectie Delft.

Archief Delft

In 2015 is het definitief ontwerp voor de nieuwbouw van het Archief in de Harnaschpolder gereedgekomen en heeft aanbesteding plaatsgevonden. Het grootste deel van de depot-inhoud in de Torenhove is tijdelijk verhuisd naar het Gemeentearchief Schiedam, totdat het nieuwe archiefdepot gereed is.

Het bezoek aan de studiezaal in het Archief is ten opzichte van 2014 met ruim 100 gedaald tot 1359 maar het plaatsen van de collectie op de website leidde tot een stijging. De collectie zelf is verrijkt met schenkingen en aankopen, waaronder de tekening van A. Schouman uit de collectie Van Regteren Altena met hulp van de Vereniging Rembrandt.

In het kader van de versterking van de regionale functie van het Archief is op projectbasis samenwerking gezocht met het Gemeentearchief Schiedam. Dit houdt in dat een aantal projecten, waaronder realisatie van een e-depot, gezamenlijk wordt opgepakt en expertise wordt uitgewisseld.

Archeologie Delft

Bij Archeologie is afgelopen jaar stevig ingezet op cultuureducatie. Met succes: 1500 leerlingen van groep 5/6 volgden met veel plezier een interessante les over de vroege (voor)geschiedenis van Delft.

Opgravingen zijn uitgevoerd bij o.a. het Stadskantoor, in de Spoorzone en bij de Paardenmarkt. In het kader van het versterken van de regionale samenwerking is een samenwerkingsverband gestart op inhoudelijk vlak met de gemeente Zoetermeer. De Delftse afdeling Monumentenzorg en Archeologie verkenden of en hoe tot een nauwere samenwerking kan worden gekomen.

Collectie Nusantara

Bij het sluiten van Museum Nusantara ontstond de noodzaak om de collectie Nusantara te ontzamen. Afgelopen jaar zijn daarin belangrijke stappen gezet voor wat betreft het inventariseren, selecteren en afstoten van de collectie in samenwerking met het Nationaal Museum voor Wereldculturen, het Rijksmuseum en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

Museum Lambert van Meerten

Met het ministerie van OCW is overeenstemming bereikt over sluiting van museum Lambert van Meerten, de verkoop van het pand en de overdracht van de collectie. In 2016 wordt het pand verkocht aan stichting Hendrick de Keyser.

Museum Prinsenhof Delft beleefde in 2015 een uiterst succesvol jaar. In het jaar na de herinrichting bleven de bezoekerscijfers hoog. Met meer dan 85.000 bezoekers haalde het museum zelfs een record. Naast de positieve impuls van de herinrichting droeg ook het tentoonstellings- en activiteitenprogramma bij aan de goede resultaten. De collectie van het museum is verrijkt met een aantal bijzondere stukken. Dankzij een geslaagde fondsenwervingsactie kon bijvoorbeeld het schilderij *Gezicht in de Nieuwe Kerk met memorietafel van Adriaen Teding van Berkhout* van Hendrick van Vliet worden verworven. Dit betreft een topstuk uit de Gouden Eeuw.

Feiten & cijfers

	2013	2014*	2015
Bezoek			
Bezoekers Museum Prinsenhof Delft	69.489	63.636	85.922
Bezoekers Winkeltje Kouwenhoven	23.019	15.738	18.249
Rondleidingen & Museumlessen	597	498	604
Audiotours	x	1229	1992
Website bezoeken	83.798	92.044	99.565
Advertentiewaarde media	€ 134.653	€ 316.000	€ 529.542
Klantrelatie	64	70	70
Inkomsten			
Entreegelden	€ 288.090	€ 233.758	€ 213.408
Rondleidingen, workshops, evenementen	€ 30.437	€ 29.000	€ 38.680
Fondsen- en sponsorwerving	€ 108.434	€ 311.800	€ 1.074.473
Zaalverhuur	€ 114.636	€ 105.000	€ 59.013
Winkel	€ 103.560	€ 110.554	€ 110.463
Collectie			
Bruiklenen uitgaand	9 (73 objecten)	6 (36 objecten)	7 (16 objecten)
Bruiklenend inkomend	33 (216 objecten)	8 (38 objecten)	30 (141 objecten)
Verwervingen	118 objecten	44	20
Ontzameld	403 objecten	28	30
Restauraties	34 objecten	40	6

*Museum gesloten van 24 februari- 23 mei 2014

Activiteiten

Tentoonstellingen

18 november 2014–28 februari 2015:
Kleine presentatie ten behoeve van de verwerving van het schilderij **Gezicht in de Nieuwe Kerk met memorietafel van Adriaen Teding van Berkhout** van Hendrick van Vliet.

21 maart–28 juni 2015:
Delft op de Kaert. Van Stadsgezicht tot Streetview
Tentoonstelling over de belangrijkste 17de-eeuwse stadsplattegrond van Delft.

2 mei–2 augustus 2015:
Framing Vermeer by Menno Otten
Kleine presentatie over het *Brieflezende meisje bij venster* van Vermeer, in een hedendaagse variant, -gecreëerd door de filmmaker Menno Otten.

31 oktober 2015–14 februari 2016:
Kijk, Jan Schoonhoven
Tentoonstelling over de internationaal vermaarde Delftse kunstenaar Jan Schoonhoven. De tentoonstelling toonde Schoonhoven als kunstenaar én als mens, met veel aandacht voor zijn woon- en werkomgeving en niet eerder geëxposeerde werken.

Evenementen

Museum Prinsenhof Delft wil de komende jaren haar kennis en deskundigheid met betrekking tot Delfts Blauw op de kaart zetten. In 2015 zijn twee masterclasses georganiseerd: op 5 maart over 'Delfts Blauw verzamelen' en 11 december over 'Bouwkeramiek.' Op 23 september 2015 organiseerde het museum samen met Delfia Batavorum en de Vereniging Vrienden van het Prinsenhof een Pecha Kucha-avond over de Canon van Delft.

De Delftse Museumnacht had in 2015 als thema 'Blik op oneindig' en sloot daarmee goed aan op de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*. In het museum waren op diverse plekken optredens van jazzmusici te horen en in de Van Der Mandelezaal draaide Jules Deelder zijn favoriete jazzplaatjes.

Het museum organiseerde verschillende goed bezochte activiteiten tijdens landelijke evenementen als Museumkidsweek, de Nationale Museumweek, de Maand van de Geschiedenis, het Weekend van de Wetenschap en Open Monumentendag.

Publicaties

Delf, het kwartaaltijdschrift over de geschiedenis, kunst en cultuur van Delft, verschijnt sinds 2015 in een volledig nieuwe, frisse vormgeving. De thema's waren: *Te wapen!*, *Geuren en kleuren*, *Kunst & Ambacht*, *Waanzinig*. De redactie wordt gevormd door vertegenwoordigers van Archeologie Delft, Archief Delft en Museum Prinsenhof Delft, aangevuld met vrijwilligers van Monumentenzorg, Delfia Batavorum en de VVP.

Ter gelegenheid van de tentoonstelling **Kijk, Jan Schoonhoven** verscheen de uitgave *Jan Schoonhoven, Delft* (een uitgave van de stichting Licht op Schoonhoven, Delft, auteurs: Marga Schoemaker, Hendrik van Leeuwen en Sylvia Pont). In het boek gaat ruime aandacht uit naar Schoonhovens werken, met een accent op de vroege, en zijn nauwe band met de stad en haar inwoners.

In het boek **Meer dan Blauw** zijn meer dan 100 topstukken uit de rijke en veelzijdige verzameling Delfts Blauwe meesterwerken van het museum bijeengebracht.

Samenwerking

Museum Prinsenhof Delft zoekt structureel samenwerking met relevante partijen binnen en buiten de stad. Enkele bijzondere samenwerkingen uit 2015: Maart 2015 opende in het pand van het voormalig Museum Nusantara het nieuwe Prinsenkwartier haar deuren. Prinsenkwartier, een toegankelijke, bruisende plek voor kunst, techniek en design is een samenwerking van Museum Prinsenhof Delft met HYPO Kunstsuper, TOP, Kadmium, Delft Design, het Collectief en café BAR/BAAR.

Voor de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven* is naast het Stedelijk Museum Schiedam samengewerkt met de TU Delft. Om de bezoekers te laten ervaren wat het effect van licht en schaduw is op het werk van Schoonhoven ontwikkelde de TU Delft een hightech-gestuurde lichtsimulatie. De ontdekking van de locatie van 'Het Straatje' van Vermeer door professor Frans Grijzenhout vormde de aanleiding voor een bijzondere samenwerking met het Rijksmuseum Amsterdam, die in 2016 resulteert in de (tijdelijke) terugkeer van het wereldberoemde schilderij naar de stad waar het 320 jaar geleden geschilderd is.

Publieksonderzoek

Het museum doet sinds enkele jaren mee met de Museum-monitor van TNS Nipo, over het bezoekersprofiel en de waardering voor Museum Prinsenhof Delft door deze bezoekers.

De met de herinrichting doorgevoerde aanpassingen resulteren in een structurele toename van de waardering voor het museum. 70% Van de bezoekers beoordeelt het museum als uitstekend of zeer goed (2014: 67%). De punten waar met de herinrichting veel aandacht aan is besteed, worden duidelijk beter beoordeeld, zoals presentatie en inrichting en bewegwijzering. Aandachtspunt blijft het ontbreken van een eigen museumcafé/restaurant.

Inkomstenwerving en relatiemanagement

In 2015 hebben de fondsen een grote rol gespeeld in de begrotingsdekking van de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*. Deze tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de stichting Zabawas, de stichting Hulp aan Delftse jongeren, ook wel genoemd 'het Meisjeshuis', het BNG Cultuurfonds en Fonds 21.

Een half jaar na de heropening in 2014 is een vernieuwde strategie voor inkomstenoptimalisatie opgezet met als basis de cultivering van zakelijke en particuliere relaties. Hiervoor is onderzoek gedaan onder Delftse

bedrijven en landelijke instellingen met sponsorpotentie. Ook particulieren zijn benaderd voor schenkingen. Om sponsoring en donaties aan te moedigen, is er op 23 juni een relatieavond in het museum georganiseerd als aankondiging van de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*. Ook andere evenementen hebben gediend om toekomstige gevers te inspireren. Als resultaat werd de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven* door drie bedrijven (Claire Beke - Communicatie in Cultuur, Lichtpunt en Heijmerink Wagemakers) gesteund.

In het najaar van 2015 werd bekend dat *Het Straatje van Vermeer* in 2016 tijdelijk naar Delft terug komt. Daarom werd een origineel sponsorproject aan lokale en nationale bedrijven aangeboden waarvan de eerste toezeggingen nog voor het einde van het jaar bevestigd werden.

Gedurende het gehele jaar is het museum de ideale locatie gebleken voor symposia, diners en zakelijke bijeenkomsten. Ook particulieren konden in het museum terecht voor bijvoorbeeld huwelijksvoltrekkingen of familie-aangelegenheden. Met name de Waalse kerk wordt gezien als een stijlvolle setting voor feestelijke evenementen.

Collecties

Highlights uit de aankopen, schenkingen en permanente bruiklenen

In november 2014 ging een omvangrijk verwervingstraject van start voor het kerkinterieur met de titel *Gezicht in de Nieuwe Kerk te Delft met de memorietafel van Adriaen Teding van Berkhout (1576-1620)*, in 1661 geschilderd door de Delftse meester Hendrick Cornelisz. van Vliet.

Zonder de ruimhartige bijdragen van Vereniging Rembrandt, Mondriaanfonds, VSB fonds en Fonds 1818 had deze aankoop nooit gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast is gedurende vier maanden onder de titel 'Draag een stukje bij' een succesvolle crowdfunding-actie gevoerd waaraan vele bezoekers en vrienden van Museum Prinsenhof Delft een bijdrage hebben geleverd. Eind februari 2015 kon het kerkinterieur definitief als nieuwe aanwinst gepresenteerd worden.

In het najaar van 2015 verscheen op een veiling in Parijs het Delftse schuttersstuk met daarop uitgebeeld de Delftse notaris Willem de Langue en herbergier Daniel van der Brugge, dat vermoedelijk aan het einde van de 18de eeuw uit beeld verdween. Door de bereidwilligheid van de Vereniging Rembrandt om razendsnel een toezegging voor steun te garanderen kon de aankoop binnen enkele dagen gerealiseerd worden.

De collectie aardewerk werd verrijkt met een zeldzame en zeer interessante permanente bruikleen. De Stichting voor Hulp aan Delftse Jongeren (SHDJ) kocht een unieke Delftsblauwe plaque met de Bijbelse scène 'de profeet van Juda door zijn leeuw gedood'. Deze plaque is onder meer geïnspireerd op een tekening

van de Delftse schilder Leonard Bramer die zich eveneens in de collectie van Museum Prinsenhof Delft bevindt.

Daarnaast werd een bijzonder legaat geaccepteerd met daarin twee plaques en een schotel met religieuze thema's, o.a. geproduceerd bij plateelbakkerij de Lampetkan.

Door een overdracht van Archief Delft werd de collectie Delftica uitgebreid met twee originele voorwerpen, horend bij de 19de-eeuwse stadsgeschiedenis. Karl Wilhelm Naundorff, die beweerde de rechtmatige troonopvolger van Frankrijk te zijn, overleed in 1845 in Delft en werd hier ook begraven. Aan onze collectie werden toegevoegd een hengel van zijn eerste doodskist en de tijds capsule die werd aangetroffen in het graf van Naundorff.

Bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen

Veertien objecten uit de collectie van Museum Prinsenhof Delft hebben afgelopen jaar een bijdrage geleverd aan zeven verschillende tentoonstellingen van musea in binnen- en buitenland. Noemenswaardig was vooral de bruikleen van het portret van stadhouder Maurits geschilderd door Michiel van Mierevelt (1607) aan het Museum of Fine Arts (Boston) voor de prestigieuze

tentoonstelling *Rank and Status in the Age of Rembrandt and Vermeer*. Zelf ontvingen we van dertig verschillende bruikleengevers een groot aantal objecten voor de realisatie van de tijdelijke tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*.

Ontzameld

Vanwege de sluiting van Museum Lambert van Meerten is in nauw overleg met de bruikleengever, de Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, afscheid genomen van dertig objecten die al sinds begin 20ste eeuw in langdurige bruikleen waren.

Restauratieprogramma

In de aanloop naar de tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven* werden verschillende werken gerelateerd aan de nulgroep uit de eigen collectie gerestaureerd zodat deze 'opgefrist' in de tentoonstelling getoond konden worden. Noemenswaardig zijn ook de restauraties van de portretten van Frederik Hendrik en Amalia van Solms van Gerard van Honthorst. Na restauratie zijn de stofuitdrukking en details van de compositie weer prachtig zichtbaar geworden.

Collectie Nusantara

Na de sluiting van Museum Nusantara is in de zomer van 2014 een start gemaakt met het ontzamelen van de collectie van het Museum. In de eerste fase zijn alle ca. 30.000 objecten ingepakt en getransporteerd naar een extern kunstdepot. In samenwerking met de RCE en de samenwerkende volkenkundige musea is vervolgens intensief gewerkt aan de inventarisatie en daadwerkelijke ontzaming. Bij het gehele traject wordt de herziene LAMO (Leidraad voor het Afstoten van Museale Objecten) als uitgangspunt gehanteerd.

Feiten & cijfers

	2014	2015
Aanvragen Dig. Stamboom kopie	52	33
Aanvragen overige kopieën	5	9
Brieven	307	337
Bezoeken	1474	1359
Bezoekers	895	848
Bezoekers cursus	150	69
Totaal nieuwe bezoekers	318	319
Aanvragen archieven	3538	3211
Aanvragen bibliotheek	352	329
Dig. St. meldingen	1055	891
Dig. St. bezoek	105.455	101.178
Site Archief	20.272	21.497
Dig. Arena	11.060	13.749
Hist. GIS	2952	3268
Beeldbank	18.236	21.375
Collectie-Delft.nl	5902	19.797
Totaal Dig. bezoek	163.877	180.864
Inkomsten winkel archief	€ 2.109,30	€ 2007,70

Archieven

De werkzaamheden bestaan uit het selecteren van te bewaren stukken, het beschrijven daarvan en het verpakken en plaatsen in het depot. De gegevens van de archieven zijn opgenomen in ABS-Archeion, de inventaris of plaatsingslijst is omgezet naar XML en PDF en geplaatst op de websites van Archief Delft en Archives Portal Europe. Het betreft de volgende nieuwe archieven en aanvullingen op archieven die al in het depot stonden:

- 16 Bevolkingsadministratie van Delft, woningkaarten, 11 meter
- 46 Politie Delft 1823-1942, 70-75 meter
- 351 aanvulling Sociëteit De Koornbeurs, 1945-2003, voor bewerking 6 meter, na bewerking 0,5 meter
- 451 aanvulling Gereformeerde Kerk Delft, 17,5 meter
- 474 aanvulling Hervormde Gemeente Maasland, 0,5 meter
- 500 Collectie J.W.L. van Leur, 1,36 meter
- 513 Collectie C.J.A. Begeer, 5 meter
- 550 aanvulling archief Prof. Ir. A.J.H. Haak, architect, 2,37 meter
- 564 aanvulling Gemengd Zangkoor Die Delftsche Sanghers en federatie zangkoren Delft, 1 meter
- 577 Gemeentepolitie 1980-1994, 20 meter
- 594 aanvulling Kabinet van burgemeester en wethouders van Delft, 0,88 meter
- 598 aanvulling Losse Aanwinsten, 1,5 meter
- 604 Vertrouwenscommissies gemeenten Delft, Rijswijk, Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp, 0,12 meter
- 734 aanvulling Maatschappij tot Nut van het Algemeen, Departement Rijswijk, 0,67 meter
- 948 Belangenvereniging Koepoort, voor bewerking 3 meter, na bewerking 1,5 meter
- 950 Gemeenschappelijke Regeling Brandweer Delft – Rijswijk, 3,5 meter
- 951 Kadaster Maasland, 3,88 meter
- 952 Collectie bestemmingsplannen, ingediend bij de provincie Zuid-Holland ter goedkeuring, 5,88 meter

Totaal: 148 meter

Acquisities t/m 2015, nog niet bewerkt

- Kindertehuis Maria van Jesse, 0,5 meter
- Gereformeerde School Hugo de Grootstraat, 0,5 meter
- Humanitas Delft, Rijswijk en Pijnacker-Nootdorp, 0,5 meter
- Raad van Kerken, 1,12 meter
- Taptoe Delft, 0,5 meter
- STIP, 0,5 meter
- aanvulling NVVH, 0,25 meter
- aanvulling IKV, 0,5 meter
- aanvulling KNNV, 0,25 meter
- S. Ytsma, arts Pijnacker, 0,5 meter
- aanvulling Hervormde Gemeente 't Woudt, 0,5 meter
- aanvulling Madriagaalkoor, 0,25 meter

Totaal: 6,37 meter

Omgepakt ter voorbereiding op verhuizing

- 653 Secretarie gemeente Delft 1939-1970, 247 meter

Begeleiding projecten

De herinventarisatie van het Oud Stadsarchief Delft (bestanddelen 1e en 2e afdeling, Oud Rechterlijk Archief), door G. Verhoeven, gestart juni 2011, heeft in 2015 vrijwel stilgelegen i.v.m. het project Stadsgeschiedenis.

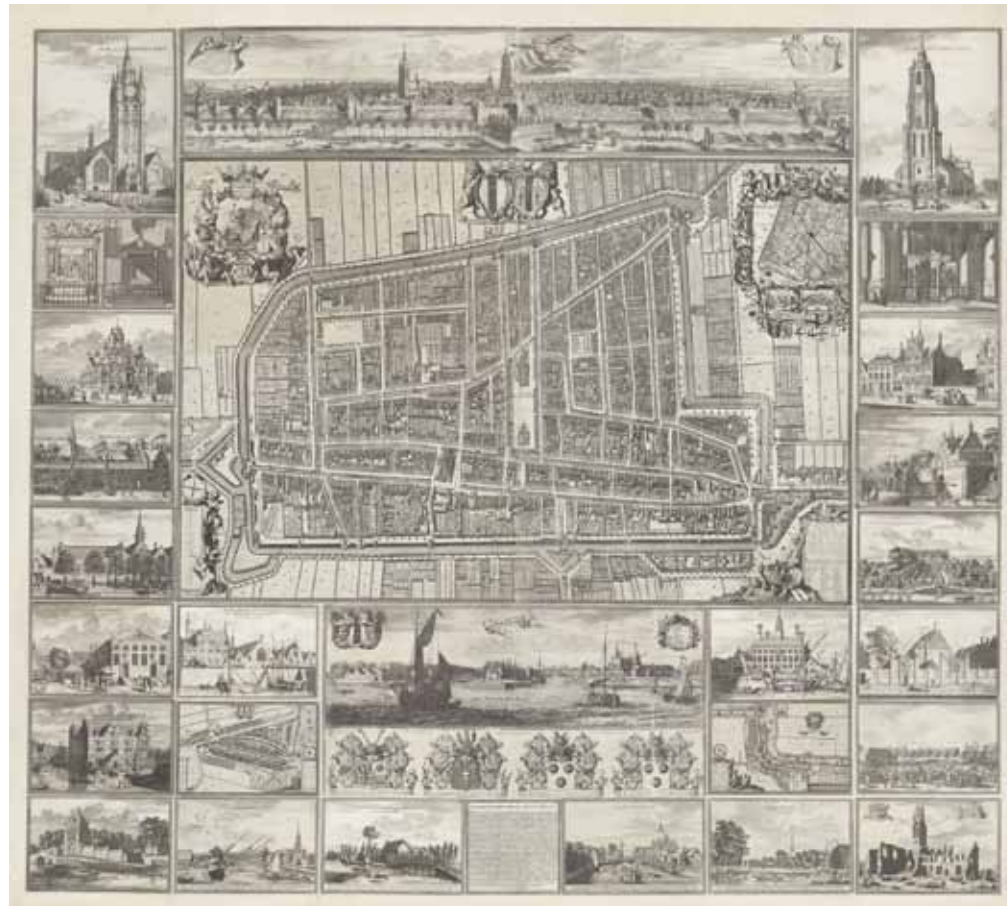
Scanning

op kosten van Archief Delft

Oud Notarieel Archief Delft (tot 1842)	41141	scans
Oud Rechterlijk Archief Delft	19044	scans
Bevolkingsregisters	6369	scans
Overige archieven	8600	scans

op kosten van regiogemeenten

Archieven Rijswijk	21862	scans
Archieven Pijnacker-Nootdorp	6674	scans
Archieven Midden-Delfland	14286	scans

Dienstverlening

Op locatie

Het aantal aanvragen van kopieën loopt snel terug naarmate meer scans beschikbaar komen op onze websites. Het aantal bezoekers in de studiezaal is ook vrij sterk gedaald (8%) ten opzichte van 2014, evenals het aantal aanvragen in de studiezaal. Tijdens het landelijke Open Monumentenweekend ontving het Archief Delft 1204 bezoekers (2014: 1303).

Online

De Digitale Stamboom, de eerste website in Nederland met gegevens uit de burgerlijke stand en de doop-, trouw- en begraafboeken, werd eind 2015 offline geplaatst; de gegevens en de bijbehorende scans zijn raadpleegbaar via de website Collectie-Delft.nl.

Educatie

- Cursus Huisonderzoek bij Archief (6 lessen)
- Cursus Paleografie in Waalse Kerk (10 lessen)
- Cursus Archiefonderzoek (3 lessen) i.s.m. de NGV afd. Delfland

Presentatie:

Archief Delft heeft in 2015 met beeld en/of expertise - als co-acteur of als redactielid- bijgedragen aan de volgende publicaties:

- *Delft 40-45*; fotoboek Tweede Wereldoorlog
WBooks
- *Historische Atlas van Delft*
VanTilt
- *De derde stad van Holland – Geschiedenis van Delft tot 1795*
WBooks
- *Bonders in opmars*; bundel met het artikel 'Fractie Zandt versus Metgezellen der Remonstranten'
De Banier
- *Het Straatje van Vermeer*
uitgave van Rijksmuseum m.m.v. Archief Delft.
- *Delf*, het kwartaaltijdschrift over de geschiedenis, kunst en cultuur van Delft

Feiten & cijfers

	2014	2015
Archeologische rapporten	29	28
Overige publicaties	12	10
PvE's	3	4
Opgravingen	2	4
Vooronderzoeken	30	24
Bureauonderzoeken	10	13
Waarnemingen	4	3
Beleidsadviezen	387	252
Lezingen	18	16
Schoolklassen	3	26
Website bezoeken	7.585	9.773

Publieksbereik

In 2015 zijn de lessen Archeologie binnen het KunstKlik menu van de gemeente Delft van start gegaan. Deze lessen waren een groot succes. In korte tijd kregen circa 1500 Delftse schoolkinderen uit groep 5 en 6 een les over de vroegste geschiedenis van Delft. Hierbij konden de kinderen zelf aan de slag met eeuwenoude vondsten. Ook de Open Dag was weer een succes, ditmaal voor het eerst in het kader van de Nationale Archeologiedagen. Zo'n 250 mensen in alle leeftijdscategorieën brachten een bezoek aan Archeologie Delft. Andere vormen van publieksbereik waren de participatie aan het boek over de Delftse stadsgeschiedenis, diverse lezingen voor allerlei groepen, een reportage op Radio 1 en diverse artikelen in lokale en nationale media.

Onderzoek

Belangrijke onderzoeken waren onder andere opgravingen op de plaats van het nieuwe Stadskantoor en de fietsparkeergarage. Hier bleek onder de oude Spoordijk de oude bodem perfect intact, met sporen van bewoning vanaf

de 14de eeuw. Interessant waren resten van een blekerij, een leerlooier en de lakenramen buiten de stad. In de binnenstad zelf werd onderzoek gedaan aan de Paardenmarkt, waar onder andere resten van het middeleeuwse Clarissenklooster aan het licht kwamen. Op de Markt werden bij de aanleg van drainagebuizen menselijke resten opgegraven die inzicht gaven in het Delftse leven van de 14de en 15de eeuw. In de polders ten zuiden van Schipluiden werden de resten van een boerderij opgegraven.

Bijlage 1: Financieel resultaat

Toelichting: Erfgoed Delft heeft ten behoeve van Museum Prinsenhof Delft en Archief Delft diverse kunstwerken aangekocht, met een eigen bijdrage daaraan die optelt tot een totaalbedrag van € 183.000. Hier wordt jaarlijks in de reserve Erfgoed Delft een vast bedrag voor gespaard. De aankopen betreffen o.a. een schilderij van Hendrick van Vliet waarvoor het overgrote deel van het benodigde bedrag via fondsenwerving (ruim € 700.000) bij elkaar is gebracht. Het tekort van € 183.000 wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve Cultureel Erfgoed.

Het exploitatietekort komt daarmee uit op € 111.000. Dit wordt verklaard door een overschrijding op het budget voor de ontzaming van de collectie van het voormalig Museum Nusantara met € 49.000 door een langere doorlooptijd van het project. Hierdoor nemen de kosten van projectmanagement en opslag toe. Voor het overige vallen de inkomsten uit winkelverkoop en zaalverhuur tegen. Tevens heeft Erfgoed Delft in 2015 tijdelijke aanvullende veiligheidsmaatregelen genomen voor Museum Prinsenhof Delft. Deze kosten zijn niet gedekt in de exploitatie. Op basis van eerdere besluitvorming is hiervoor € 35.000 beschikbaar binnen de post onvoorzien.

Exploitatieresultaat 2015						
		kosten		baten		resultaat
		begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	
601683 Archeologie Projecten	Archeologie		24.139	-219.580	-220.150	-23.569
605943 Archeologie Beleid	Archeologie	5.000	-76.599	-176.900	-179.578	84.276
	Totaal Archeologie	5.000	-52.460	-396.480	-399.728	60.708
605938 Archief algemeen	Archief	793.410	801.996		-15.270	6.683
605939 Archief Beschikbaarstelling	Archief	35.181	57.159	-24.780	-41.458	-5.300
605941 Archief Beheer	Archief	50.005	41.549	-116.042	-117.277	9.691
605942 Archeologie Algemeen	Archief	518.839	557.548		-110	-38.599
605953 Archief aankopen	Archief		1.942			-1.942
	Totaal Archief	1.397.435	1.460.196	-140.822	-174.115	-29.468
604365 Kapitaallasten ARBO-investeringsplan	Bedrijfsvoering	44.140	44.140			1
605947 Erfgoed Algemeen Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	628.204	612.177		-5.676	21.703
605948 Erfgoed Algemeen Huisvesting	Bedrijfsvoering	1.117.028	1.120.196			-3.169
605949 Erfgoed Algemeen Beveiliging	Bedrijfsvoering	350.391	360.092			-9.701
605951 Erfgoed Algemeen Directie	Bedrijfsvoering		23.312			-23.312
	Totaal Bedrijfsvoering	2.139.763	2.159.916		-5.676	-14.478
601454 Museaal aankopen	Museum		1.085.332		-903.815	-181.517
605927 Museaal Beheer algemeen	Museum	437.091	360.055			77.036
605928 Museaal Documentatie/Registratie	Museum	7.500	2.711	-1.000	-1.936	5.725
605929 Museaal Collectiebeheer	Museum	108.056	89.618		-1.438	19.876
605950 Ontzaming Nusantara	Museum	61.550	110.923	-61.550	-61.500	-49.423
	Totaal Museum	614.197	1.648.641	-62.550	-968.690	-128.304
605924 Publiek Exploitatie algemeen	Publiek	566.894	625.923	-435.000	-369.745	-124.284
605925 Publiek Communicatie algemeen	Publiek	71.250	69.490		-491	2.251
605926 Publiek Marketing algemeen	Publiek	33.500	16.220			17.280
605945 Erfgoed Zaalverhuur	Publiek	20.000	24.812	-120.000	-81.646	-43.166
605946 Erfgoed Winkel	Publiek	80.000	140.563	-140.000	-132.876	-67.687
606165 Publiek Educatie	Publiek	58.750	47.880	-23.000	-41.161	29.031
605931 Publiek Tentoonstellingen	Publiek	264.190	432.182		-165.798	-2.194
605932 Publiek Onderzoek en Publicaties	Publiek	29.000	22.241	-13.122	-12.948	6.585
	Totaal Publiek	1.123.584	1.379.311	-731.122	-804.666	-182.183
	Eindtotaal	5.279.979	6.595.604	-1.330.974	-2.352.874	-293.726
Onttrekking reserve Cultureel Erfgoed						183.000
Eindresultaat						-110.726

Bijlage 2: Personeelsgegevens

	Formatie en Bezetting in fte			aantal medewerkers		in- en uitstroom		ziektepercentage	
	Formatie	Bezetting	Verschil	in dienst	boventallig	in	uit	Q4 2014	Q4 2015
Directie	1,06	1,00	0,06	1			2		
Archeologie	5,42	7,31	-1,89	8		1		0,27%	2,99%
Archief	12,35	11,39	0,96	14			3	3,77%	9,53%
Museale Collecties	10,56	8,67	1,89	11		1		3,14%	7,81%
Publiek	12,14	12,83	-0,69	17	2	7	2	1,40%	3,04%
Bedrijfsvoering	6,67	8,56	-1,89	10	1	1		21,09%	11,63%
totaal	48,20	49,76	-1,56	61	3	10	7	2,36%	6,76%

Bijlage 3: Verslag van de Onderdeelscommissie Erfgoed Delft

In 2015 was de OC samengesteld uit de volgende leden: Nico Schaap (voorzitter), Bas Penning (secretaris), Jan Knijnenburg en Pauline Harmsen. Jan Knijnenburg is in februari teruggetreden en vervangen door Diana Pereira. Pauline Harmsen is in september teruggetreden. Haar plaats is ingenomen door Bas van der Wulp. Het maandelijks OC-overleg met directeur Patrick van Mil en P&O-adviseur Anne-Britt van der Hoeven (medio juli vervangen door Roeland van Huuksloot) vond plaats in een open en goede sfeer. De OC heeft zich hierin kritisch maar constructief opgesteld.

De volgende zaken zijn in dit overleg aan de orde geweest:

- *Bezuinigstaakstelling*
De taakstelling van €165.000 ingaande 2017 is, na een haalbaarheidsonderzoek, teruggebracht naar €65.000. Naar de invulling hiervan wordt nog gekeken.
- *Verkoop pand museum Lambert van Meerten*
Het pand is verkocht aan Vereniging Hendrick de Keyser. De opbrengst komt deels ten goede aan Museum Prinsenhof Delft (collectiedepot, tentoonstelling Vermeer en aankoop Prinsenkelder).
- *Archief en Nieuwbouw*
De nieuwbouw van het Archief is aanbesteed. De bouw zal medio 2016 starten.
- *Ontzameling collectie Nusantara*
In 2015 is gestart met de nulmeting en tegelijkertijd met de ontzaming van de collectie van het gesloten museum Nusantara. Er wordt met de Indonesische regering overlegd over repatriëring van een deel van de collectie.
- *Prinsenkwartier*
Het Prinsenkwartier, in voormalig museum Nusantara, is 20 maart succesvol geopend met de tentoonstelling *Delft op de Kaert*. In het najaar volgde de goed bezochte tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*.
- *Prinsenkelder*
De onderhandelingen over de aankoop van de Prinsenkelder zijn gestart. De aankoop zal deels gefinancierd worden uit de opbrengst van de verkoop van het pand Lambert van Meerten.
- *Samenwerking Archief Delft en Schiedam*
Het samenwerkingsconvenant is getekend en de samenwerking is hiermee een feit.

- *Samenwerking Archeologie Delft en Monumentenzorg*
Er is onderzoek gedaan naar de wens en mogelijkheden voor nauwere samenwerking. De rapportage over de resultaten van dit onderzoek volgt.
- *Personeelsbeleid*
Voor de drie afdelingen, Archeologie, Archief en Museum Prinsenhof Delft is een strategisch personeelsplan in de maak. Bij het Archief is hiervoor een interim manager aangesteld met daarnaast de opdracht om een toekomstplan, inclusief organisatieplan, op te stellen.
- *Interne Communicatie*
De OC heeft Patrick van Mil verzocht, en heeft zichzelf ook tot taak gesteld, de medewerkers regelmatig te informeren (via nieuwsbrief, mail) over lopende zaken.

Verder zijn maandelijks reguliere zaken als opleidingsplan, Arbo en ziekteverzuim, IMM rapportages besproken en heeft de OC deelgenomen aan de ARBO-commissie.

Nico Schaap
Voorzitter OC Erfgoed Delft

Bijlage 4: Fondsen en Sponsors

Fondsen

Vereniging Rembrandt
Mondriaan Fonds
VSB Fonds
Fonds 1818
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stichting Zabawas
Stichting Hulp aan Delftse Jongeren
BNG Cultuurfonds
Fonds 21

Het museum is alle fondsen en sponsors, ook zij die onvermeld wensen te blijven, zeer dankbaar, voor het mede mogelijk maken van onze doelstellingen.

Sponsors

Museum Prinsenhof Delft wil graag de banden met het bedrijfsleven aanhalen op een manier die niet alleen voor het museum, maar ook voor bedrijven interessant is. In 2015 hebben de onderstaande bedrijven het museum ondersteund bij de realisatie van diverse tentoonstellingen en projecten.

Claire Beke – Communicatie in Cultuur
Lichtpunt
Heijmerink Wagemakers
Parking Delft
Samsung

Schatbewaarders

Rabobank Zuid-Holland Midden
Improve
Something Extra
Van Dongen Advies

Donateurs

Museum Prinsenhof Delft dankt alle donateurs die een stukje hebben bijgedragen aan de verwerving van het kerkinterieur van Hendrick van Vliet.

Bijlage 5: Verwervingen en bruiklenen museale collecties

Aankopen

- PDS 337, schilderij Gezicht in de Nieuwe Kerk te Delft met de memorietafel van Adriaen Teding van Berkhout, Hendrick Cornelisz. van Vliet, olieverf op doek
- PDS 340, schilderij De Oostpoort te Delft, Jacob Maris, olieverf op paneel
- PDS 341, schilderij Portret van Willem Reyersz. de Langue en Daniel Fransz. van der Brugge, Jacob Willemsz. Delft, olieverf op doek
- PDT 1276, tekening De goden op de Olympus, Leonaert Bramer, krijt op papier
- PDT 1277, tekening Het interieur van de Nieuwe Kerk te Delft, Johannes Jelgerhuis, potlood, penseel in kleuren op papier

Langdurige bruikleen

- B 45-61, plaque De profeet van Juda door een leeuw gedood, Naar een tekening van: Leonaert Bramer, aardewerk en tinglazuur

Legaten

- PDA 1198, plaque Jezus en de Samaritaanse vrouw, aardewerk en tinglazuur
- PDA 1199, plaque met decor van een herder en een herderin, Plateelbakkerij: De Lampetkan, aardewerk en tinglazuur
- PDA 1200, schotel Mozes en de tien geboden, Plateelbakkerij: De Lampetkan, aardewerk en tinglazuur

Overdrachten

- PDD 608, hengel van de doodskist van Karl Wilhelm Naundorff, messing
- PDD 609, capsule aangetroffen in het graf van Karl Wilhelm Naundorff, glas, lood, papier

Schenken

- PDA 1194, tegel Life Sciences & Technology – Technische Universiteit Delft, aardewerk
- PDA 1195, tegel Jong management van de Gemeente Delft, Fabrikant: Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, aardewerk
- PDA 1196, bord 750-jarig bestaan van de stad Delft, Fabrikant: Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, aardewerk
- PDA 1197, plaque ontmoeting tussen Nederlanders en Japanners voor de kust van Japan, porselein
- PDA 1201 I-II-ab, schenkan met onderschotel, Fabrikant: Koninklijke Delftsch Aardewerfabriek De Porceleyne Fles, aardewerk
- PDA 1203, suikerpot, porselein
- PDA 1204, bord met het familiewapen Van Alderwerelt, porselein
- PDMK 1594, Z.T., dollarbillet, Jan Henderikse, papier, dollarbillet, gesnipperd
- PDZ 117, Notitieboekje van de VOC-Kamer Delft, Johann Georg Holtzhey, zilver, papier, roggenhuid

plaque | 1750
Jezus en de Samaritaanse vrouw.
Collectie Museum Prinsenhof, Delft | PDA 1198

Beëindiging Langdurige bruikleen

- B 35 Koninklijke Delftsch Aardewerffabriek De Porceleyne Fles, 30 objecten zijn retour, 1 object is in bruikleen behouden. Het tegeltableau dat zich nagelvast in museum Lambert van Meerten bevindt zal tzt in bruikleen worden gegeven aan de nieuwe eigenaar van het pand

Uitgaande bruiklenen

- Museum van Loon; tentoonstelling *Adriaan de Lelie en het 18de-eeuwse familieportret*; PDS 55, *Portret van de familie Van der Leij*
- Museum Catharijneconvent; tentoonstelling *Naastenliefde*; B 60-2, Beeldengroepje voorstellende de Charitas
- Museum Boijmans; tentoonstelling *Design Derby*; 6 objecten, keramiek Design
- Museum Gent; tentoonstelling *Design Derby*; PDA 225, dekselvaas, Cornelis Tulk
- Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft; tentoonstelling *Kerkengeld en Giften*; PDS 59, monstrans
- Museum of Fine Arts (Boston); tentoonstelling *Rank and Status in the Age of Rembrandt and Vermeer*; PDS 68b, Portret van Maurits
- Rijksmuseum; tentoonstelling *Straatje Vermeer*; 3 schilderijen

Inkomende bruiklenen

- Dolf Valenbreder, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 23 objecten
- Frank Elkhuisen, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 22 objecten
- Stichting duWo, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Rijksmuseum (KPN Kunstcollectie), tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Gemeentemuseum Den Haag, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 3 objecten
- Museum van Bommel - van Dam (Venlo), tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 4 objecten

- Stedelijk Museum Amsterdam, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 5 objecten
- Jemima de Brauwere, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- ABN AMRO Bank N.V., tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Tinus Vernooij, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 17 objecten
- Willem Overbeek, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Bram van den Boogaart, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 3 objecten
- PAOL & CO, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Rik van Lochem, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 4 objecten
- Kunstruimte Wagemans, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 2 objecten
- Jan Kröse, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 2 objecten
- Borzo modern & contemporary art, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 2 objecten
- Nis van der Horst, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Aad in 't Veld, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- R. Slingerland, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Jaap Schoonhoven, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 2 objecten
- Rinus Vlasblom, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Jannie van der Jagt, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- W. de Boer, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Gemeentemuseum Helmond, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Han Simonis, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 12 objecten
- Chris Mahony, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Dordrechts Museum, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- G. Stigter, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 1 object
- Truus Nienhuis, tentoonstelling *Kijk, Jan Schoonhoven*, 24 objecten

